

Auca de Josep-Sebastià Pons (1886-1962)

Un gran poeta erudit i dramaturg distingit

1. A Illa del Riberal
se sent el plor d'un xaval.
2. És l'hereu, és el primer
fill de can Pons i Trenier.
3. De petit corre i s'esvera
pel barri de la Barrera.
4. I també fa quatre salts
a cals avis, als Cortals.
5. Entre Illa i Perpinyà
ja se'ns posa a estudiar.
6. D'aquí marxa a Montpeller
i se'n surt la mar de bé.
7. El seu pare decidit
envia el noi a Madrid.
8. On coneix "de uno en uno"
en Machado i l'Unamuno.
9. Com que no té més remei
a Narbona fa el servei.
10. Passejant per Barcelona
un bon llibre l'impressiona.
11. "Canigó" de Verdaguer,
amb gust de pàtria i terror.
12. Des d'aleshores en Pons
vol ser un poeta dels bons.
13. Escrivint amb goig i encís
en la llengua del país.
14. Dos amics li fan de pont,
l'Amade i en Bonafont.
15. I comença a fer algun pas:
"Dona d'aigua, Contrapàs"...
16. Amb encert i paciència
es dedica a la docència.
17. El destinen a Gueret
on s'enyora un xic, pobret.
18. Fins que es retroba amb l'Helena
que li cura aquella pena.
19. Amb ella es casa feliç
i comparteixen el pis.
20. Un dels seus llibres primers
serà "Roses i xiprers".
21. Poc després hi ha un fet cabdal,
ve la Guerra Mundial.
22. Que ens evoca així que pot
en "L'estel de l'escamot".
23. Dels alemanys, presoner,
passa per Senelager.
24. I per altres camps on viu
reclòs i contemplatiu.
25. Quan per fi acaba la guerra
retorna a la seva terra.
26. Serà el 1919
que Pons traurà un llibre nou.
27. Es titula "El bon pedrís",
i és més enamoradís.
28. L'any 1922
va i publica tot rumbós
29. ...un nou llibre de bandera
que es diu "La font de l'Albera".
30. És una obra teatral
com també "Amor de pardal".
31. I encara una altre, "El singlar",
amb la qual va triomfar.
32. Pons hi exalta la natura,
d'una forma clara i pura.
33. Com ho fa a "Canta perdiu",
un poemari ben viu.
34. On canta l'alè terral
en un marc ben natural.
35. Enfila un cop més l'agulla
i ens escriu "L'aire i la fulla"
36. On la Musa fa el que vol,
i el dedica a n'en Maillol.
37. L'any trenta-tres mor Helena
i després fa "Cantilena".
38. Poemari decisiu
pel que té de reflexiu.
39. Pons s'hi sent ocell perdut
que viu l'abandó absolut.
40. Per Tolosa, al Llenguadoc
es passeja a poc a poc.
41. Com que no vol perdre el fil
ens escriu "L'oiseau tranquille."
42. Unes memòries de pes
publicades en francès.
43. I nous poemes té a punt
a "Conversa" i "Contrapunt".
44. Pons traspua melangia
en el fer de cada dia.
45. I es mostra sempre corprès
pel país rossellonès.
46. El cert és que aquest poeta
va fer una obra ben completa.
47. Diguem que féu meravelles
com aquell que fa sivelles.
48. Fins que va morir al Bolès.
Tot s'acaba, no som res.

Joan Vilamala, 2011